

Filmlecke

A Duna tévében az utóbbi időkben három Greenaway-filmet is levetítettek, amelyekről a szerzőjük azt állította egy interjúban, hogy még ezek sem filmek, és valójában „film” még nem csinált senki, az elmúlt száz év csupán bevezetés volt a filmhez. Ez a kijelentés meglehetősen szélsőségesnek hangzik, ám az az indoklás, amely szerint az eddigi produkciók csak irodalmi adaptációk voltak, mintha megállná a helyét.

Talán ennek köszönhetően a Greenaway-filmeket csak a legutóbbi esetben szinkronizálják magyar színesre. Miatán megnéztem a három filmet, valami erős hiányérzetem támadt, amiről ezidáig nem tudtam eldönteni, hogy minek köszönhetem. De lassacskán mindenre fény derül.

A Greenaway-filmeknek olyan szép, „festményes” képi világuk van, hogy azokból egy pillanatot is elmulasztani, hát az mulasztás. Csak hogy nem lehet ilyen filmet pusztán a szemre kihelyezni, mert azért a magyar szöveg alul feliratozva fut, és amit olvasás van, addig nincs kép, pedig ezeket a filmeket minimum két fülre és két szemre „hangszerelték”. De ha meg színesekkel szinkronizálják, elveszik az eredeti angol hang, ami esetünkben legalább annyira a film része, mint a zene. Szóval kész a csapda, amiből lehetetlen látszik kikécmeregni. Fel van adva a lecke, csak épp az az érdekes, akárhány interjú készül Greenaway-vel, a megoldást mindig elfelejtik tőle megkérdezni.

Podmaniczky Szilárd

Francia kapcsolat

(Folytatás az I. oldalról.)

Françoise Allaire a JATE Természettudományi Karán az egyetem dékánjaival és a franciaországi együttműködési programokban érintett oktatókkal találkozási tájékoztatást adott a francia kormány magyarországi képzési támogatásairól. A két ország között 1992-ben megkötött kulturális és tudományos együttműködési program legfontosabb prioritása, hogy az Európai Közösségbe való magyar belépést elősegítse. Az EK-ban ugyan jelenleg valamennyi teljes jogú tagállam nyelve hivatalos nyelv, a jogi procedúrákban azonban az angol és a francia kiemelt szerepet játszik; ezért az együttműködés egyik erős oldala a francia nyelvi képzés lehet. Az EK jogi felépítésében a francia jogrend is fontos szerepet játszott, s a francia tanácsos szerint – mivel a csatlakozó Magyarországnak egyre többször kell majd európai jogi és közgazdasági szervekkel tárgyalni – érdemes a francia-magyar együttműködésnek ezt a területét is kihasználni. Ami az egyetemi szférát illeti, Françoise Allaire úgy vélte, itt a fiatal generáció felkészítésének az európai tudományos programokhoz való felkészítése a cél, általában véve pedig az, hogy szorosabbra vegyék a

magyar és az európai értelmiség közötti kapcsolatokat. A francia tanácsos elmondta, hogy a Balaton Program elnevezésű magyar-francia tudományos együttműködést kiterjesztik a tudomány valamennyi területére. A pályázatok két éves kutatási munkára, egyetemet végzett, doktori értekezésén dolgozó szakemberek továbbképzésére szolgálnak; beadási határidejük május 30., megítélésükre pedig független szakértőkből vegyes bizottságok alakulnak. A program keretén belül több mint 60 részprogram működik a két országban, ebből 10 esetében a szegedi intézmények is részt vesznek. Az együttműködési programok mellett a francia kormány tudományos ösztöndíjakat is kiad. Jelenleg 131 fiatal magyar szakember vagy egyetemi hallgató tanul ösztöndíjjal Franciaországban. Françoise Allaire szerint az ösztöndíjak elbírálásánál a benyújtott tudományos tervezet és nem elsősorban a francia nyelv kifogástalan ismerete a döntő (kivéve a nyelvi és irodalmi ösztöndíjaknál). Ezen kívül kaphatók egy-, két- vagy három hónapos célszövegtanulmányok is, amelyek egy meghatározott kutatási munka elvégzését segítik.

S. P. S.

Rendkívüli helyzet van a városi oktatásban, ezt mindenki elismeri, akinek egy kis köze is van a területhez. Február elsejétől életbe léptek a közgyűlés által megszavazott elvonások, sok helyütt az alapszolgáltatás alá kellett visszavenni az oktatást, pedagógusokat bocsátottak el, zavarosak az információk az elsős beiskolázáshoz, és az összevonasokról is mostanában döntenek. Egyszerűen alig két hét alatt ritka nagy lett a felfordulás... Ezt elismeri Szemők Árpád, az oktatási bizottság elnöke is, aki a vele készített interjúban azt is hozzáfűti: ez volt az ára annak, hogy a jövőben normatív módon tervezhető legyen a szegedi oktatás.

Pereskedés helyett kölcsönös lemondások kellenek

- véli az oktatási bizottság elnöke

● **Lehetett számítani arra, hogy az oktatásban megszűrtások lesznek, ám ez a csomag lavinagyorsasággal érkezett...**

– Lehet, hogy az intézkedések hirtelennek tűntek, ám mégis hosszú előkészítő munka előzte meg őket. Ezt meg lehet kérdezni az intézményvezetőktől, hiszen már tavaly augusztusban beterveztük a terveket, amelyek éppen az ő kérésükre is halasztódtak el fél évvel. Megnéztük, melyek az elvonható források, melyek a normatív módon finanszírozható feladatok, végül pedig megvizsgáltuk, hogyan lehet hosszabb időre úgy szabályozni a városi oktatást, hogy az később is finanszírozható legyen. Vagyis hogy ne kelljen minden évben ilyen helyzetet teremteni. Ez semmiképpen nem érhetne váratlanul az intézményvezetőket, hiszen augusztusban azonnal a felszólítással adtuk a haladékok, hogy februárban mindenképpen megtörténjen az elvonások, és hogy fél évvel később összevonnak vagy megszüntetjük az indított osztályhoz ezentúl automatikusan óraszámok, azokhoz pedig pedagógus álláshelyek rendelkeznek. Eddig ugyanis hiába csökkent a gyerekek (és az osztályok) száma, a pedagógusoké nőtt, mivel sok iskolában feltöltötték a napközis szolgáltatás területén. Mostantól a normatív elemekkel tervezett finanszírozással már az első osztály indítása meg fogja határozni a továbbiakat.

● **Ez nem változtat a lényegen, hogy káros keletkezett a városi oktatásban.**

– Kétségtelen, hogy pillanatnyilag összevisszaság van, viszont mostantól a remény is megvan, hogy sokkal jobban tervezhető lesz minden. Éppen a most bevezetett normatív szabályozási elemek miatt. Ezentúl – kivéve a speciális osztályoknál – nem engedünk első osztályt indítani csak szigorúan bizonyos létszám fölött. Az lesz a filozófiánk, hogy könnyebb egy osztályt nem elindítani, mint később összevonnak vagy megszüntetjük az indított osztályhoz ezentúl automatikusan óraszámok, azokhoz pedig pedagógus álláshelyek rendelkeznek. Eddig ugyanis hiába csökkent a gyerekek (és az osztályok) száma, a pedagógusoké nőtt, mivel sok iskolában feltöltötték a napközis szolgáltatás területén. Mostantól a normatív elemekkel tervezett finanszírozással már az első osztály indítása meg fogja határozni a továbbiakat.

● **Több iskolában szinte az alapszolgáltatás alá kellett menni, és igen sok embert el kellett bocsátani, hogy az önkormányzat által előírt bérköltéséget megtakarítsák. Ez rendkívüli feszültséget okoz, a szülőkkel szemben is.**

– Valóban, a szabályozással nagy gondot okozunk azoknak, akik elveszítették az állásukat, és elismerem, mindez nagy törést jelentett az intézmények életében. De a következő években már reálisnak lehet tervezni és nem lesznek ilyen törések, amelyek – ezt is elismerem – a

pedagógiai programokat veszélyeztetik.

● **Miért kellett az önkormányzatnak átvenni a minisztérium szerepét és ilyen, csak nagyon fájó módon szabályozásokat alkotni? Ráadásul önként.**

– Remélem, mindenki tudja, hogy nem örömmel csináltuk. Sokan kérdezik: miért nem egy vagy két évvel ezelőtt léptünk, amikor könnyebb lett volna. Nos: az érintettek mellett mi is úgy gondoltuk, hogy megvárjuk a minisztérium által beharangozott jogszabályváltozásokat. A kultuszárca élén történt miniszterváltást is nézve azt hiszem, arra most már várhatunk... A Parlament fél éves munkatervében benne sincs az oktatási törvény módosítása. A városi bevételeket lecsökkentették, viszont a feladatok „itt felejtettük”. Így a nagy konfliktusok átkerültek önkormányzati szintre, egyesek pedig olyan nyilatkozatokat tehettek, hogy az önkormányzatot tulajdonképpen nem kényszerítette semmi. Ha mi most sem lépünk, a finanszírozási problémák tovább egy évet göngyölödtek volna, és később még nagyobb áldozatokkal járt volna minden.

● **Így viszont előfordulhat, hogy a közgyűléssel olyan határozatot szavaztatnak meg, amelyet a jelenlegi jogszabályok szerint csak törvénytelenség árán lehet bevezetni a városi oktatásban...**

– Azt azért szövegezzük le, hogy a mi szabályozásunk nem csak elvonásokat tartalmaz, hanem, mint már mondtam, előremutató is. Tudom, hogy a paragrafusokat így is

lehet olvasni, meg úgy is. Van, aki azt olvassa ki, hogy Szegeden nem indítható 20 főnél nagyobb létszámú osztály, mi pedig azt, hogy 25 főnél nagyobb nem indítható. De mennyivel egyszerűbb lenne a stabilabb működés érdekében a partnereknek a kölcsönös lemondások jegyében olvasni a paragrafusokat. Ha az iskolákban reálisan újragondolnánk például bizonyos kollektív szerződésbeli jogokat, amelyekre amúgy sem lesz pénz soha... Ha nem így történik, előfordulhat, hogy az elhúzódo pereskedések miatt újabb emberek állása és újabb intézmények működési képessége sodródik veszélybe. Mi minden tárgyalásra nyitottak vagyunk nekünk az a fontos, hogy minél kisebb szakmai kárt okozva teljesíteni tudjuk, aminek a teljesítésére rákényszerültünk.

● **A legtöbb hirtelenséget az esetleg üresen maradó iskoláépületek felől halljuk. Mintha az ingatlanok egy sor vállalkozás fantáziáját különösen megmozgatták volna...**

– Már most látszik, hogy az üresen maradó épületekre hihetetlenül nagy igény van a szűkebb értelemben vett oktatásban is. Gondolok a felsőoktatásra, ahol meg-többszöröződött a hallgatók száma, valamint azokra az alapítványi és egyházi iskolákra, amelyek külső erőforrásokat vonnának be az intézmény fenntartására. Ezen kívül jelen vannak az „oktatásszerű” vállalkozással foglalkozó cégek is. Előzőekben használatba adásról, a profitorientált oktatásnál pedig csak beáradásról lehet szó. Mivel sok a jelentkező, bátran állíthatom, hogy minden kiürülő épületnek tisztessé-

ges, a városi oktatásért dolgozó gazdája lesz.

● **Egyelőre még nincs döntés az iskolaösszevonasokról, tehát pályázat sincs a felhasználásról. Mégis, kihez jönnek a jelentkezők? Beállt valaki az önkormányzathoz és azt mondja, hogy nekem ennek az iskolának az épülete kellene...? Vagy a képviselőknél keressük a próbát a lobbizni?**

– Neveket szándékosan nem mondom. Az ajánlkozók elsősorban képviselőket keresnek meg, vagy az oktatási bizottsághoz szándéknyilatkozatokat juttatnak el. Van olyan (profitorientált) vállalkozások is, amelyek saját nevüket próbálják beadni a köztudatba, gondolva, hogy így előnyösebb helyzetbe kerülnek. Mindenki más célt határoz meg az ajánlatában. Természetesen nem mondhatjuk, hogy tessék erre és erre az épületre pályázni, amikor még közgyűlési döntés sincs.

● **Éppen ezt kifogásolják az érintett iskolák is.**

– A legtöbb beküldött szándéknyilatkozatban nincs szó konkrét épületről. Inkább úgy fogalmaznak, hogy szeretnének egy kis vagy közepes méretű óvodát, vagy egy Belvárostól nem túl messze fekvő iskolát. Vagy egyszerűen csak az ingatlan méreteit adják meg. Van, aki fenntartást vállalna, van, aki bérbé venne, és van, aki vásárolna is, bár ezt én nem támogatom. A lényeg az, hogy ezekben az épületekben külső forrásokból, de a város számára ténylegesen hasznos és színvonalas oktatás induljon.

Panek József

Áthelyeznek néhány trolis- és buszmegállót

Február 16-ától (vagyis péntektől) ne várakozunk a Széchenyi téri trolira a Kiss Dávid- és autóbusszmegállóban, az egykori Selectron üzlet előtt. Az épület fölszállni, a 60-as

és 60Y-os autóbusszok pedig a Boszorkánykonyha előtt veszik föl utasaikat.

Mindezt a Szegedi Közlekedési Társaság tájékoztatásából tudtuk meg, s az SZKT ígérete szerint a megállók visszahelyezéséről is időben értesülünk majd.

Pompeji felolvasóest

A már hagyományosnak számító Bálint napi felolvasóestjét rendezi meg a Pompeji című folyóirat holnap este 6 órakor az Impala Házban. Az esten fellépnek: Darvasi László, Kolozsi László, Latzkovits Miklós, Podmaniczky Szilárd, Parti Nagy Lajos, Solymosi Bálint, Szilasi László és Závada Pál.

közéleti napló

MA

AZ MDF szegedi szervezete 13-16 óra között ügyletet tart a Szeged, Római krt. 31. alatt.

A MUNKÁSPÁRT Belváros I. alapszervezete 16 órakor taggyűlést tart a Fő fasor 9. alatti székházban.

PASKUJ MÁTYÁS, a 19-es választókerület képviselője 17 órától lakossági fórumot tart a Deák Ferenc Gimnáziumban. Téma: az 1995. önkormányzati év értékelése.

HOLNAP

A MAGYAR ELLENÁLLÁSI SZÖVETSÉG fogadóórát tart 10-től 13 óráig az MDF székházban (Római krt. 31.). Dr. Rostás Gergely megyei vezetőségi tag tart tájékoztatót a nyugdíjkiegészítéssel kapcsolatban.

DR. BÁLINT JÁNOS, a szocialista párt jogtanácsosa 15-16 óra között ingyenes jogi tanácsadást tart Szegeden, a Szilágyi u. 2., II. em. 204-es szobában.

KATONA GYULA, a 13-as választókerület (Móráváros) képviselője fogadóórát tart 17-től 18 óráig a Somogyi-könyvtár mórávárosi fiókkönyvtárban (Kálvária

tér 22., Katolikus Közösségi Ház).

DR. VÁNYAI ÉVA alpolgármester, a 18-as választókerület képviselője fogadóórát tart 15 órától 16.30-ig a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálatán (Széchenyi tér 11.).

MÉSZÁROS ATTILA, a 25-ös választókerület képviselője (Tápi) fogadóórát tart 13.30-tól 17 óráig a tápi ügyfélszolgálaton (Honfoglalás u.).

DR. SZILVÁSY LÁSZLÓ, a 6-os választókerület képviselője fogadóórát tart 17 órától az odessai fiókkönyvtárban (Székely sor 11.).

A KÖZÉLETI KÁVÉHÁZ vendége lesz 18 órakor a Virág cukrászdában Raskó György MDF-es országgyűlési képviselő. Előadásának témája: az Európai Unióhoz csatlakozás következményei a magyar mezőgazdaságra.

Postás. Pótolhatatlan postás kulcsesemő (több épület kapukulcsával) veszett el szombaton reggel a Kazinczy u. 6-8. szám környékén. A fontos munkaeszközt a Sajtóház portáján lehet leadni.

Mi mennyi? K. Z. (aki e monogram mögé rejtözve őrizte meg inkognitóját) szerint a közalkalmazotti bérbesorolás – illetve az ehhez kapcsolódó adózás – körül nagyobb a zűrzavar, semmint az avatatlan külső szemlélő gondolná. Hívóknak szerint az alapkérdést kelle-e legelőbb is tisztázni, ami így hangzik: „mennyi a közalkalmazotti alapszorzó, és miért nem alkalmazzák egységesen?” A fölvetés tizezreket érint, tehát igazán közérdekű...

Alaszka malamut. Ebben a hóban bizonyára nagyon hiányzik gazdájának az az alaszka malamut szánhúzó kutya, amelyre még múlt hét keddjén, a 4-

Kedves Olvasóink! Közérdekű problémáikat, észrevételeiket, tapasztalataikat ezen a héten ügyeletes munkatársunkkal, Nyilas Péterrel oszthatják meg. Munkanapokon 8 és 10 óra között, vasárnap 14-től 15 óráig hívhatják a 06-60-327-784-es telefonon. Fölvívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy Szegedről is valamennyi számot tárcsázni kell. Ha ötletük van Fekete pont című rovatunk számára, kérjük, ugyanitt tudassák velünk. Elvesztett tárgyakat, kutyákat, stb. kereső olvasóink olcsó hirdetésben tehetik közzé mondandójukat. Hirdetésfelvételt 7 és 19 óra között a Sajtóházban.

es villamos tarjáni végállomásánál lelték rá. A gazdi a 454-442-es telefonszámon érdeklődhet.

A karváltott figyelmeztetés. Nyugdíjas hívóknak (névvel, telefonszámmal mutatkozott be, ahogy illik) csütörtökön este trolizott a zsúfolt 5-ösön, amikor kéztáskájából kilopták a tárcáját, benne olyan fontos, és pótolhatatlan iratokkal, amelyek a zsebtolvaj számára bizonyára értékesek. Csongrádi sugárúti ol-

vasónk kéri, hogy aki rátalál a dokumentumokra, a bennük föltüntetett címre juttassa vissza azokat.

Behajtani tilos! ...mégis behajtanak, természetesen autóval, egészen a Gyík utcai óvoda és iskola bejáratáig, ríogatva a gyerekeket, szülőket. Egy aggódó anyuka „Behajtani tilos!” táblát kér az utca végébe.

Talált kulcsok. T.-né M.I. szombaton reggel, a baktói Alkotmány utca 103. előtt vett észre egy elhullajtott kulcsesemőt – aki szeretné megkapni, a 490-068-as számot hívja. A Csongrádi sugárút 60. előtti trolimegállóban botlottak bele egy másik kulcsfüzérbe, s tegnap reggel adták le a közeli autósboltban. A becsületes elvesztő a 327-991-es telefonon jelentkezhet.

Köszönet a tömörkényeknek. Rommel József, a Dóci Általános Iskola igazgatója tanulói nevében

